

PRENUMERATA miesięczna z bez-
płatnym niedzielnym „Dodatkim
ilustrowanym”, wynosi 3 zł. 50 gr.,
z odnośnikiem do domu lub z pras-
syką pocztową 4 zł. za granicą 7 zł.
Konto czekowe w Poczcie Kasie
Oraz. Nr. 80.259.
W sprzedaży detalicznej cena po-
dyktuje o Nru 15 gr., w niedziele
wraz z „Dodatkim ilustrowanym”
25 gr.

SŁOWO

Wilno, Czwartek 2-go kwietnia 1925

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

OBNA OGŁOSZEN. Wiersz milime-
trowy jednoczępłowy na str. 2-iej i 3
80 groszy, za tekstem 10 groszy.
Kronika reklamowa lub nadstana
40 groszy. Matrymonjalno 20 groszy.
W N-rach świątecznych i na pro-
wincji o 25 proc. drożej.

Ziemia święta i ziemia obiecana.

Zestawienie wojen krzyżo-
wych średniowiecza europejskiego
i decyzji politycznej XX wieku,
oddającej Palestynę żydowskiemu or-
ganizacjom sjonistycznym, jest nie-
wątpliwie najmowniejszym, naj-
bardziej efektywnym zestawieniem
historycznym. Jest ono natyle dra-
matyczne, natyle wstrząsające, że
chyba nie potrzebuje pogłębienia i
koloryzowania, przecież jeszcze dra-
matyczność ową podkreślić można
uwagą, że decyzja o oddaniu Pale-
styny żydom, o zwróceniu Ziemi
Świętej sjonistom, nie spotkała się
z żadnym żywym protestem w ca-
łym świecie chrześcijańskim.

Jeszcze w XVIII wieku, jeszcze
na dwa lata przed zwołaniem ostat-
nich we Francji Stanów General-
nych, gdyby jakiś chrześcijanin
chciał prorokować, że państwa
chrześcijańskie oddadzą Palestynę
żydom—współcześni uznaliby go za
warjata. Idea wojen krzyżowych
jeszcze w początkach XVIII w. nie
jest ideą całkiem martwą. A czym
były wojny krzyżowe dla średnio-
wiecza? Można powiedzieć, że wy-
prawy krzyżowe łącznie z całym
średniowieczem stanowią kościół
gotycki, średniowiecze bez krucjat
to niekształtna kupa „gruzów”. Tak
też i było.

Gdy zabrakło emocji psychicz-
nych, które wywoływały pochody
na wschód, gdy wielka idea ode-
brania grobu Zbawiciela zbladła,—
przy zetknięciu się średniowiecza
z czasami nowożytnymi, średniowie-
cze wydaje się współczesnym jako
epoka obskurantyzmu, tępoty myś-
lowej, zacołania. Taran odrodzenia
kruszy takie właśnie średniowiecze,
pozbawione ducha wojen krzyżo-
wych.

W perspektywie całej historii
europejskiej, mimo istnienia wojen
tożczych przez rewolucję francus-
ką, powstań polskich, buntów ir-
landzkich — wojny krzyżowe sta-
nowią epokę życia ludzkiego, w
które wlało się najwięcej entuzjaz-
mu. Czy pamiętamy o tej krucja-
cie, w której udział biorą same
dzieci? Czy możemy sobie przypom-
nieć okrzyk „krzyżów, krzyżów”,
który brzmiał po całej Europie,
zmieniał jej oblicze duchowe, wy-
gląd miast, zamków i wsi, i gro-
mady nieprzebrane ludu wysyłał na
wschód? Przecież możemy dziś
jeszcze, po tylu latach, nie drogą
filacji psychicznej, lecz czysto ab-
strakcyjnego, akademickiego odo-
ucia tych momentów, zrozumieć ów
wielki dreszcz nerwowy, który nie
znajduje sobie podobnego w dzie-
jach świata. Ekstaza religijna, któ-
ra zrodziła połączenie się całego
świata chrześcijańskiego. Czem była
dla średniowiecza, dla ówczesnej
Europie zachodniej? — wszystkim.
Jeszcze raz, co by zostało po wie-
kach średnich, gdyby krucjaty nie
istniały? — Nic. Cała kultura euro-
pejska, cały gmach wysokich pojęć
szlacheckich, cały system prze-
konań—wszystko to narodom europej-
skim dały krucjaty. Wielką tą emo-
cją zbiorową porównać można do
wzmachnięcia skrzydeł olbrzymiego
ptaka, a na skrzydłach takich
wzlatowały europejskie narody
średniowiecza o kilka, może kilka-
naście, poziomów na wyżyny cywil-
izacji.

Dlaczego wspominamy o tych
przeżyciach historycznych, cofając

jakdyby naszych czytelników do
ławek szkolnych i podręczników
historii powszechnej? Już nie dla-
tego, aby nakłaniać rząd Rzeczy-
pospolitej do złożenia ja-
kiegosi ekscentrycznego votum se-
paratum na którejs z sesyj Ligi
Narodów. Bynajmniej. Nie żyjemy
tak oryginalnych ambicij. Nasza
skromna intencja polega na tem,
aby zwrócić naszym czytelnikom u-
wagę jak ogromny przewrót za-
szedł w naszej chrześcijańskiej tra-
dycji.

Wiek XX łączy kult Chrystusa
Pana z dobrowolnym oddaniem Pa-
lestyny, według pojęć chrześcijań-
skich Ziemi Świętej, w ręce Ży-
dów, który to naród, znova wed-
ług pojęć chrześcijańskich, został z
ojozyzny swej wygnany, skutkiem
zbrodni popełnionej na Synu Bo-
żym. Oddanie Palestyny żydom za-
inicjowała Anglja, kraj uchodzący
za najbardziej pobożny, kraj rząd-
zony przez parlament, w którym
zasiada kilkunastu przynajmniej lu-
dzi noszących te same nazwiska,
jakie niegdyś zdobyli rycerzy krzy-
żowych. Anglja popiera Ameryka,
t. j. znów kraj i lud, z życia co-
dziennego którego biblja odegrzywa
niepoślednią rolę. Inne państwa,
popierające lub zgadzające się na in-
icjatywę angielską, to także kraje
chrześcijańskie. Nikt nam nie za-
przeoczy, że stoimy wobec wielkiej
reformy pojęć chrześcijańskich i re-
formy stosunku do Ziemi Świętej,
nie tak dawno uważanej za utrac-
oną relikwję świata chrześcijań-
skiego.

Niewątpliwie dla wielu z naszych
czytelników, artykuł niniejszy bę-
dzie się wydawał jakimś paradok-
salnym konceptem. Chodzi tu o
czytelników nieinteresujących się
zagadnieniami religijnymi. Postaw-
my więc kwestję na płaszczyźnie
objektywno-historycznej. Na tej pla-
szczyźnie chrześcijaństwo możemy
uważać za tradycję ludów Euro-
py i Ameryki. Zgodzić się musimy,
iż przez kardynalne zmieniienie sen-
tymentu do Ziemi Świętej tradycja
ta uległa radykalnej reformie.

Tradycja judaizmu była tenden-
cja powrotu do Ziemi Obiecanej.
Tradycja ta tryumfuje całkowicie.
Palestyna znajduje się w rękach
Sjonistów. W świecie chrześci-
jańskim czynnik irracjonalny
przewyciężony został przez wpły-
wy natury politycznej, natomiast w
świecie żydowskim irracjonalne
tendencje powrotu do Ziemi Obie-
canej tryumfują na całej linii.

Można powiedzieć, że tradycja
Ziemi Świętej okazała się słabszą
od tradycji Ziemi Obiecanej.

Zestawienie to potwierdza fakt,
że żydzi, stanowiący wszędzie i zaw-
sze, we wszystkich krajach i wśród
wszystkich ludów najsilniejszy
czynnik destrukcyjny wszelkiej tra-
dycji, sami swojej własnej tradycji
najbardziej pilnują i najusilniej ją
konserwują. Wielki ich tryumf w
sprawie Palestyny jest tego dowo-
dem, a kwestja palestyńska jest tak
załatwiona, że świat chrześcijański
nie zauważył nawet swego poni-
żenia.

Oczywiście dołączyć tu trzeba
moment drugi. Mianowicie olbrzymi-
ą supremacją idei nacjonalistycz-
nej we wszystkich krajach. Nacjo-
nalisci walcząc z żydami uproszcza-

Benesz o układzie z Polską.

Przemówienie ministra w czeskim parlamencie.

WARSZAWA. 1.IV. (tel. wł. Słowa) Minister Benesz przemawiał
na senackiej komisji spraw zagranicznych i zdawał sprawę z rokowań
polsko-czeskich.

Benesz stwierdził, że wszystkie kwestje, które dotychczas nie
były załatwione pomiędzy Polską, a Czechami zostały zlikwi-
dowane.

Chodzi tu przede wszystkim o sprawę mniejszości narodowych
i sprawy zawarcia traktatu handlowego. Wszystkie układy z Polską
odpowiadają interesom obu państw. Dla zapewnienia możności regu-
lowania dalszych ewentualnych nieporozumień został zawarty układ
arbitrażowy.

W traktacie handlowym Czechy i Polska zapewniają sobie tran-
zyt przez swoje terytorjum we wszystkich wypadkach, a nawet na
wypadek wojny.

Benesz wyraża przekonanie, że układ arbitrażowy z Polską przy-
czyni się do uspokojenia Europy.

O los ks. Usasa.

Zapytanie polskiego konsulatu w Mińsku.

WARSZAWA. 1.IV. (tel. wł. Słowa) Konsulat polski w Mińsku zwrócił
się do min. spr. zagr. z prośbą o instrukcje jak ma się zachować
wobec żądania bolszewików wydania ks. Usasa, który jak wiadomo
przebywa w lokalu Konsulatu.—Odpowiedź ministerstwa dotychczas
nie jest znana.

Dość tu należy, że według wiadomości „Rosty”: „Natychniał
po otrzymaniu informacji o zamordowaniu Bagińskiego i Wieczorkie-
wicza tłumy wyległy na ulice Mińska. Odbyła się demonstracja pro-
testu z udziałem około 16000 ludzi przed gmachem konsulatu polskie-
go, którego strzegła milicja”.

Muraszko w Wilnie.

Starszy przedownik Muraszko, zabójca Bagińskiego i Wieczor-
kiewicza, przywieziony został do Wilna i osadzony w więzieniu na
Łukiszkach. Muraszko oddany został do dyspozycji prokuratora Sądu
apelacyjnego w Wilnie.

Łotwa a Watykan.

Z Rygi donoszą:

Frakcja socjal-demokratyczna wniosła do Sejmu propozycję anu-
lowania konkordatu ze stolicą Apostolską. Konkordat między Łotwą
a Watykanem zawarty na przeciąg trzech lat w r. 1922 co rocznie
automatycznie był odnawiany o ile w ciągu sześciu miesięcy jedna
ze stron nie zgłosiła odmowy.

Zapytany w tej sprawie przez dziennikarzy min. Mejerowicz
oświadczył, że rząd jest przeciwny propozycji socjal demokratów,
Łotwa bowiem wskutek zerwania ze stolicą Apostolską dużo by straciła.
Anulowanie konkordatu pozbawiło by Łotwę prawa kontroli dzia-
łalności kościoła katolickiego na Łotwie i wpływu na sprawy narodo-
wościowe.

Stronictwa kościelne zajęły stanowisko opozycyjne względem
propozycji soc. demokratów. Również przeciwko tej propozycji wype-
wiedzieli się mniejszowicy.

Soc. demokraci motywują swój wniosek tem, że konkordat utru-
dni przeprowadzenie zamierzonego rozdziału pomiędzy kościołem a
państwem.

Głosowanie nad wnioskiem odbędzie się na najbliższym pose-
dzeniu Sejmu.

Układy o traktat handlowy z Niemcami.

WARSZAWA. 1. IV. (Pat.) P. Karłowski, delegat rządu do roko-
wań handlowych polsko-niemieckich powrócił w dniu 31 marca do
Berlina. Nieobecność p. Karłowskiego nie wpłynęła na tok pracy w
komisjach, które posuwają się naprzód. Kwestja prolongowania modus
vivendi polsko-niemieckiego, zawartego w dniu 13 stycznia r. b., poza
dzień pierwszego kwietnia nie jest obecnie dyskutowana, wobec czego
rozpoczyna się z tą datą stan beztraktatowy w stosunkach gospodar-
czych polsko-niemieckich. Niezależnie od tego rokowania będą kon-
tynuowane.

Pytania postawione Niemcom.

PARYŻ. 1. IV. (Pat.) Kwestjonariusz, który Francja wystosuje
do Niemiec, będzie zawierał następujące pytania: 1) czy Niemcy są
gotowe przyjąć na siebie wszystkie obowiązki i wszystkie ciężary,
nakładane przez Ligę Narodów. 2) jakie są zamiary Niemiec w sto-
sunku do ich granic wschodnich oraz w stosunku do Austrii. 3 punkt
kwestjonariusza będzie zaznaczał, że Niemcy winne wypełnić lukę
w swoim memorandum zobowiązując się do poszanowania granic pol-
skich i belgijskich, tak samo jak granic niemieckich. Według „Petit
Parisien” sojusznicy będą się starali o udzielenie łącznej odpowiedzi
na propozycje niemieckie.

ją sobie zadanie wołając: Żydzi do
Palestyny, nie zważając na to, że
okrzyk ten jest wyrazem tryumfu
judaizmu, a rezygnacji z jednej
wielkiej ambicji chrześcijańskich na-
rodów średniowiecza.

wzbudził on wtedy żadnego echa wobec
czasu ogórkowo-wakacyjnego. A jednak
zrywając z tradycją dziennikarską i fa-
miając święte reguły redakcyjne pozwalamy
sobie na wstępem miejsce samieści ten
przedruk z własnego piśma.

Ze względu na wczorajszy tryumf na-
rodu żydowskiego całego globu, z powodu
otwarcia sjonistycznego uniwersytetu na
Górze Oliwnej, na Chrystusowej Górze O-
liwnej,—refleksje wypowiadane przez nas
specjalnej nabierają aktualności i znie-
lają nas do popełnienia tego dziennikar-
skiego przestępstwa.

SEJM I RZĄD.

Flaska strajku rolnego.

Wobec flaska strajku rolnego
poseł Kwapiński ogłasza wywiad w
„Kurjerze Porannym”, w którym
zapowiada nowe proklamowanie
powszechnego strajku rolnego na
dzień 6 kwietnia.

Według jednak opinii miarodaj-
nych socjalistów pragną się wycofać
ze strajku, który przyniósł im tak
poważną kompromitację i gwałtowne
nie szukają pretekstu w tym kie-
runku.

Wystąpienie z Wyzwolenia.

Z P. S. L. Wyzwolenie zgłosił
swe wystąpienie trzech senatorów:
Bolesław Wyslouch, dr. Gustaw Do-
brucki i Stanisław Gaszyński.

W liście wystosowanym do pre-
zydium stronnictwa trzech senator-
ów usadniają swój krok tym
faktem, iż stronnictwo przy rewizji
programu zeszło z drogi Konstytucji
i uchwalilo wywłaszczenie ziemi
bez odszkodowania. Propaganda no-
wej ideologii — twierdzą wy-
stępujący senatorowie — wyjdzie
na szkodę sprawie ludowej i pań-
stwu.

Trzej senatorowie, z których
jeden należy do seniorów ruchu
ludowego w Polsce, wraz z sen.
Krzyżanowskim (dotychczas bez-
partyjnym) mają zamiar założyć
własny klub.

Interpelacja Wyzwolenia.

Klub „Wyzwolenia” wniósł do
laski marszałkowskiej interpelację
w sprawie Muraszki, napisaną to-
nem płacziwej deklamacji. W inter-
pelacji tej czytamy:

„Żadna krytyka decyzji rządu
w kwestji wydania Rosji Bagińskie-
go i Wieczorkiewicza nie może
zamknąć oczu na ohydę morderstwa,
popełnionego na osobach bezbron-
nych więźniów, przez policjanta,
któremu powierzono ich pilnowanie.”

„Zbrodnia ta, wyjątkowa w
swej groźbie i znaczeniu, nie jest,
niestety, odosobnioną, lecz stanowi
jedną z licznych zbrodni, prze-
stępstw i aktów samowoli ze stro-
ny władz administracyjnych, a w
szczególności policyjnych na kre-
sach wschodnich. Utrwalił się tam
system samowoli administracyjnej,
panuje tam duch bezprawia i gwał-
tów, policyjnego rozpasania i zdi-
czenia.”

„Odpowiedzialność za to ciąży
całkowicie na min. Ratajskim, na
wice-ministrze p. Smólskim, na
p. Borzeckim, komendancie głów-
nym Policji Państwowej. Oni to
swą polityką stronnictwa i nieudolną
doprowadzili do takiego rozprzeż-
nia organów wykonawczych, które
nie pozwala już dzisiaj władzy pań-
stwowej swobodnie dysponować te-
mi organami.”

Virtuti Militari dla Japończyków.

W „Dzienniku Personalnym M.
S. Wojska” ogłoszono, że prezydent
Rzeczypospolitej na wniosek mini-
stra spraw wojskowych i na mocy
uchwały kapituły z dn. 12 marca
1925 r. nadał order wojskowy „Vir-
tuti Militari”, „Krzyż Komandor-
skie” marszałkowi Japonji Jasuka-
taoku i marszałkowi Kageaki Ka-
wamura.

Biskup węgierscy w Warszawie.

Dn. 31 marca przybyli do War-
szawy delegaci biskupów i księży
węgierskich a mianowicie ksiądz
Waszko Józef z Tokaju i ks. Son-
olik Nikon z Sarospatak, aby na
zasadzie już zawartego traktatu
handlowego polsko-węgierskiego po-
rozumieć się tutejszą kurją bisku-
pią i z bezpośrednimi nabywcami
win węgierskich co do importu win
mszalnych czystych. Delegaci będą
przyjęci przez zainteresowanych
członków gabinetu oraz przez kar-
dynała Kakowskiego. Dziś podej-
mowani będą przez izbę handlową
polsko-węgierską obiadem w Resur-
sie Obywatelskiej. Delegaci są gość-
mi izby handlowej polsko-węgier-
skiej. Delegaci przybywają z Kra-
kowa, gdzie nadzwyczaj serdecznie
byli podejmowani przez biskupa
Sapiehę i tamtejsze duchowieństwo.
Zabawią do dnia jutrzejszego.

Za kordonem.

KRONIKA

Rejestracja wydawnictw.

Komisariat ludowy handlu wewnętrznego Białorusi sowieckiej zaopatrzył kontrolę, wydając rozporządzenie w sprawie obowiązkowej rejestracji w powyższym komisariacie wszystkich wydawnictw państwowych, kooperacyjnych i prywatnych, — oraz przebywających na Białorusi przedstawicieli rozmaitych organizacji społecznych, trudniących się rozpowszechnianiem rozmaitych druków, plakatów, znaczków ect.

Walka z pożarami.

Komisja projektów ustawodawczych wypracowała ustawy o centralnym wydziale pożarniczym Białorusi sowieckiej.

Powyższy wydział będzie kierował całą pracą w dziedzinie walki z pożarami, oraz urzędywiał funkcje nadzoru nad wszystkimi organizacjami pożarniczymi w kraju. W związku z tem powyższa komisja przedłożyła radzie komisarzy ludowych do rozpatrzenia projekt uchwały w sprawie zakupu i podziału inwentarza pożarniczego.

Zakupy te mają się odbywać za pośrednictwem głównego zarządu gospodarki komunalnej i białoruskiego zarządu ubezpieczeń państwowych. Zskupiony inwentarz będzie podzielony pomiędzy okręgowe wydziały komunalne według specjalnie opracowanego planu.

Nieporządki w przemyśle szklanym.

W związku z nadużyciami przy wypłacaniu zarobków robotnikom hut szklanych, zarządzono rewizję działalności trustu przemysłu szklanego. W rewizji bierą udział, prócz przedstawicieli inspekcji robotniczo - chłopskiej, delegaci związków zawodowych robotników przemysłu chemicznego. (y).

Z Rosji sowieckiej.

Honory dla tow. Łańcuckiego.

W dniu 22 marca odbył się w Petersburgu wiec tamtejszej ludności „polskiej“ ku uczczeniu tow. Łańcuckiego.

Na zebraniu tem, jak pedaje „Młot“ miński, przyjęto następującą rezolucję:

Wiec robotników Polaków w Leningradzie, odbyty w sprawie procesu tow. Łańcuckiego uchwała — Sprawa tow. Łańcuckiego należy do nieskończonego łańcucha zbrodni terrorystycznych polskiej burżuazji i szlachty oraz rządu nad masami pracującymi w Polsce.

Wiec polski łączy swój głos do głosu robotników leningradzkich, którzy na wosrajszych wyborach wybrali sześciokrotnie tow. Łańcuckiego do leningrodzkiego sowietu.

W końcu „proletariusze polscy“ Leningradu ślą tow. Łańcuckiemu braterskie, rewolucyjne pozdrowienie:

„Śmierć katom polskim!
Przez z reakcją polską, mordującą chłopów i robotników!
Niech żyje Polska sowiecka!“ (y)

CZWARTEK
2 Dział
Franciszkański
Jutro
Ryszarda

Wsch. st. o g. 5 m. 15
Zach. st. g. 18 m. 13

WILENSKA.

— (p) Posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Ochrony Lasów. W dniu 31.III. r. b. odbyło się posiedzenie Woj. Kom. Ochr. Lasów pod przewodnictwem p. Delegata Rządu, w składzie przedstawiciela ministerstwa reform rolnych, inspektora ochrony lasów, sędziego Sądu Okręgowego, przedstawicieli większej i mniejszej własności ziemskiej i referenta komisji ochrony lasów.

Na posiedzeniu było rozpatrzone 18 spraw, z których 5 spraw o wyrąb lasu w majątkach, w których nie ma planów gospodarstwa leśnego; próby te zostały częściowo uwzględnione. Dwie sprawy o zatwierdzenie planów gospodarstwa leśnego zostały potraktowane przychylnie. Trzy sprawy o zezwolenie jednorazowego wyrąbu działek wskutek całkowitego opłacenia daniny leśnej — z przychylną decyzją. Dwie sprawy o rozparcelowaniu gruntów podleśnych z zamiarą na użytki rolne zostały potraktowane przychylnie. Jedna sprawa wykreślenia zapisu hipotecznego, gwarantującego sekwestr lasu na skutek ukończenia sprawy — przychylną decyzją. Dwie sprawy o dodatkowe wycięcie działek etatowych dla sptacenia daniny, a to z racji braku etatów wskutek uprzedniego wycięcia jednorazowego trzyletnich etatów zostały uwzględnione częściowo. Jedna sprawa z prośbą o przyjęcie aktu gwarancyjnego, zabezpieczającego parcelację gruntów poleśnych. Sprawę zatwierdzenia taksy odszkodowań za samowolnie zrabany las uszkodzony las przyjęto z decyzją przychylną. Wreszcie ostatnią sprawę o wyrąb lasu zdjęto z wokandy na prośbę plenipotenta właściciela.

— (p) Prace Okręgowego Urzędu Ziemińskiego. Przewidywane są na rok bieżący roboty komasacyjne na obszarze około 50,000 ha. W związku z tem na pierwszym planie stoi kwestja skreślenia serwitutów w majątkach rządowych.

Prace parcelacyjne postępują bardzo powoli, gdyż jak wiadomo do dnia 1 stycznia 1925 roku zgłoszono do rozparcelowania w OUZ — 418 obiektów prywatnych o łącznym obszarze 92 421 ha (w roku ubiegłym — 44.740 ha) z tego zaś rozparcelowano w roku 1924 m — zaledwie 8.362 ha, a wycofano z parcelacji 10.678 ha (pozostało nie rozparcelowane — 73.381 ha). Tak mała ilość rozparcelowanej ziemi tłumaczy się brakiem odpowiednich środków u nabywców.

— Nadanie praw publiczności Liceum im. Filomatów. Na mocy rozporządzenia ministerstwa W. R. i O. P. Liceum im. Filomatów uzyskało prawo publiczności. Ta bardzo pożyteczna placówka, założona w 1923r. przez p. Stanisława Pietraszkiewiczównę zasługuje na życiwe poparcie ze strony władz i społeczeństwa, jako jedyna szkoła typu licealnego u nas, prowadzona w myśl ideałów Filomatów przez kierowniczkę p. Pietraszkiewiczównę oraz zespół nauczycielski, w

duchu religijnym i narodowym. Życzymy więc, by serdeczna opieka i szlachetna atmosfera otaczająca ucznie wychowała jaknajwiększy zastęp dzielnych i ideowych pracowników.

— (p) Inspekcja linii kolejowej pasa granicznego. Wczoraj wieczorem wyjechała z Wilna specjalna komisja z panem prezesem Dyrektora inż. J. Staszewskim na czele, w celu zbadania linii kolejowej w pasie granicznym. Inspekcja potrwa parę dni.

— Przenosiny Kasy Skarbowej. Od dnia 6 b. m. Kasa Skarbowa, urzędująca obecnie przy ul. Mickiewicza Nr. 3, przeniesiona zostaje do gmachu Izby Skarbowej, przy ul. Pohulanka Nr. 10, gdzie funkcjonować będzie już stale w lokalu parterowym, przystosowanym do najdogodniejszego załatwiania interesantów.

W związku z tem przenosinami Kasy skarbowej, zaznaczyć należy że będzie to wielkiem dogodnieniem dla publiczności przez scentralizowanie w jednym gmachu Prezydium oraz Wydziałów Izby skarbowej, Urzędów Podatkowych i Akcyzowych wreszcie Urzędu Kasy, co bezwzględnie ułatwi załatwianie wszelkich interesów ogółu w dziedzinie skarbowości.

— (p) Doroczny zjazd urzędników państwowych odbył się w Warszawie dnia 29 i 30 b. m. Na otwarciu zjazdu między innymi wziął udział p. Wł. Grabski — prezes rady ministrów.

Premier wygłosił przemówienie okolicznościowe, w którym podkreślił sprawność aparatu urzędniczego oraz stwierdził ciężki stan materialny urzędników, obiecując w miarę możliwości ulepszyć obecną sytuację. Zjazd podzielił się na kilka sekcji i przystąpiono do obrad.

Sekcja kresowa przedłożyła zjazdowi swoje wnioski, które po dłuższych debatach zostały przez zjazd zatwierdzone i przedłożone rządowi.

Sekcja kresowa we wnioskach swoich stwierdza trudny stan urzędników województw kresowych i uważa za konieczną szeroką politykę nakładów. Dalej stwierdza, że obecny stan budowy domów urzędniczych w województwach wschodnich i plan dalszego budownictwa w ramach budżetu na r. 1925 w drobnej tylko części zaspakaja niezbędne potrzeby mieszkaniowe urzędników. Do najważniejszych środków poprawy stosunków w administracji woj. wsch. zalicza ujednolicenie ustawodawstwa, rozwinięcie życia kulturalnego oraz przywrócenie t. zw. „dotatku kresowego“.

W ostatnim wniosku podaje, by walny zjazd wezwał kolegów z województw wschodnich do wytrwania nadal, mimo ciężkich warunków w pracach społeczno-kulturalnych wspólnie z miejscowem społeczeństwem i do utrzymywania z tem społeczeństwem jaknajściślejszego kontaktu.

Do głównego zarządu S. U. P. zostali powołani przedstawiciele woj. wsch. w tej liczbie pan starosta Grabowski od Wileńskiego Stowarzyszenia.

— Nowy Zarząd Tow. Popierania Sceny. Onegdaj dn. 31 marca ukonstytuował się nowy Zarząd Tow.

KAPELUSZE,
KRAWATY,
BIELIZNE,
TRYKOTY,
SKARPETKI, LASKI

Na sezon wiosenny
WILNO
Zamkowa 8
POLECA
O. KAUCZ

Nie zapomnij, iż

„Amada Privat“

jest znakomitem masłem do pieczywa

W zupełności zastąpi MASŁO SMIETANKOWE do ciast Wielkanocnych jest wynalazkiem dla każdej oszczędnej gospodyni.

Żądajcie we wszystkich sklepach żywnościowych.

Józef KŁODECKI

Zamkowa (dawnej Wielka) Nr 17.

Sklep z manufakturą i bławatami poleca:

Koldry, poduszki, towary bieliźniane, sukna, zefiry, markizety, bieliznę damską i męską oraz krawaty w wielkim wyborze.

Salon Ubiorów Dziecięcych J. Szejnkel i S-ka

ul. Niemiecka Nr 28, 2 piętro, telef. Nr 852.

Poleca w wielkim wyborze ubrania dziecięce

dla dziewczynki i chłopców, jakto: paltoty, sukienki, czapecki, bielizna, żakietki, swetry, rejtusy i komplety dla niemowląt. Różne uniformy dla uczących się dzieci. — — Przyjmują się zamówienia.

ZWIE-
DZAJCIE WYSTAWĘ OBRAZÓW

I Lichtenstejna w lokalu Żyd. Stow. Pop. Sztuki (ul. Wielka 66/4) wystawa czynna codziennie, od 10-ej do 9-ej g. wiecz.

Żądajcie wszędzie

herbaty wszechświatowej sławy firmy Lipton, Ltd. w Londynie. Dostawca dworów: Angielskiego, Włoskiego i Hiszpańskiego.

Najwyższe odznaczenia na wystawach:

Jamestown, Liège, St. Louis i Paryża.

Zawsze dobrą herbatę może dawać Najprzedniejszej herbaty tysiące stale tylko jej wytwórca plantator mórg własnych plantacji posiada Lipton, Ltd. Londyn.

CZAS najwyższy

dawać ogłoszenia Święteczne!!!

Ogłoszenia do „Słowa“ i do wszystkich bez wyjątku pism, wyświęteczne do „Słowa“ i do wszystkich bez wyjątku pism, wychodzących w Wilnie i w całej Rzeczypospolitej Polskiej na wyjątkowo wygodnych warunkach przyjmuje Biuro Reklamowe

Stefana Grabowskiego.

Garbarska 1. Tel. 82 (1 piętro).

„Gazeta Warszawska“ (ich główny organ) zamieszcza otwarty list Henryka Sienkiewicza, nawołujący do powściągliwości, w którym H. Sienkiewicz żąda, aby obohód „nie zamienił się w dorozną i krzykliwą antyniemiecką manifestację. Naprzód byłoby czemś upokarzającym odpowiadać na istotne ciosy, jakie spadły na naszych braci w zaborze pruskim, tylko takim krzykiem, tylko ko zewnętrznym patosem, tylko próżnymi słowami, tylko bezsilnem podnieceniem samych siebie i licytacją między stornietwami na partjotyczny frazes... Ale jest inna, głębsza przyczyna, dla której powinniśmy tego unikać, a mianowicie obecne stosunki w dzielnicach polskich, należących do Rosji. Zachodzi niebezpieczeństwo, co do którego nie brak wskazówek, że wszelka antyniemiecka, czy nawet antypruska manifestacja uważana będzie w kołach rosyjskich, których organem jest „Nowoje Wremia“ lub podobne dzienniki, że w razie koniecznego wyboru, wybraliśmyby takie stosunki, jakie istnieją w Królestwie Polskiem pod panowaniem rosyjskiem.“ („Gazeta Warszawska“ 16.VI 1910 r.).

Było to bardzo daleko od późniejszej ndkiej rosyjskiej orientacji. Henryk Sienkiewicz ndkiem nie był, ale ndcy udzielili bez zastrzeżeń ramy swego pisma dla jego listu, bo nie pozostawał ów list w zasadniczej sprzeczności z ich stanowiskiem, które jeszcze wówczas nie było wyklarowane.

Obchód ujęli w swe ręce konserwatyści galicyjscy. Głównym mówcą oficjalnym był marszałek sejmny, Hr. Stanisław Badeni, człowiek niepospolicie zdolny, przeciwnik Rosji, zwolennik porozumienia polsko-ukraińskiego, tak ze względu na nasze stanowisko w Austrii, jak i na front antyrosyjski. Hr. Badeni przemawiał przy odsłonięciu pomnika i zaznaczył sejmowi, że bez Grunwaldu nie byłoby Gali Horodelskiej, mówił o idei jagiellońskiej łączącej dotąd wrogię narody.

Na rocznicę grunwaldzką przybyli Rosjanie. Oni swemi mowami starali się obchodowi nadać charakter przemierza polsko-rosyjskie przeciwko Niemcom. „Stoimy ramie przy ramieniu — wołał Rodiczew w mowie swej na bankiecie — I zdobędziemy zwycięstwo“. Mówcy rosyjscy oświadczyli się za auto-

nją Polską... Napłul im w kasze Wacław Sieroszewski, wypowiedział mowę na bankiecie, zwróconą do Rodiczewa, a wyrażającą bez ogródek domaganie się niepodległości. Nazajutrz pisma krakowskie zamieszczyły list otwarty Rodiczewa: „Wczoraj pod koniec bankietu, przerywając swoją mowę, wygłoszoną w języku polskim, zwrócił się do mnie p. Sieroszewski po rosyjsku ze słowami: „Teodorze Izmajłowiczu, walcząc o oderwanie Polski od Rosji, walczymy o wolność narodu rosyjskiego“. Nie mając fizycznej możliwości, oświadczyłem Sz. Panu, że słowa Sieroszewskiego uważam za wielki błąd polityczny — oświadczam obecnie, że nasi przyjaciele polityczni i ja jesteśmy obrońcami autonomji Polski, lecz w żadnym razie nie możemy być zwolennikami oderwania Polski od Rosji“.

Nie protest Rodiczewa, ale wystąpienie Sieroszewskiego wywołało niezadowolnienie wśród opinji polskiego ogółu. Obóz irydeny polskiej był wówczas jeszcze słabszy niż obecnie, niż po kilku latach. Opinia polska nie była naselektryzowana, nie wytworzyła się jesz-

cze bieguny polityczne, będące sil-

niemi ośrodkami wrywów. Obchód Grunwaldzki odbył się 15.VII.1910. Pierwszych dni tegoż miesiąca odbywał się zjazd słowiański w Sofji, aranżowany przez Rosjan. Bobrinskij, brat późniejszego wielkorządcy Galicji w okresie najazdu rosyjskiego, pierwszy agitator za wojną z Austrią o zdobycie Galicji Wschodniej, odegrał rolę jako zdrajca słowiańszczyzny... PP Bobrinskij nieco przeholowali swemi wystąpieniami na kongresie w Sofji, co konstatawał umiarkowany panslawista, pragnący nas wolnągnąć w sposób delikatny do rydwanu imperializmu rosyjskiego, prof. Pogodin.

„Nasz nacjonalizm policyjno-słowiański, eksportowany w kraje słowiańskie, spotkał się z bankrutstwem. Uroczyste przyjęcie delegacji rosyjskiej okazała wkrótce swą nieudolność w tym stopniu, że prasa bułgarska nie mogła ukryć swej konfuzji. Poza frazesami patryjotycznymi o białokamiennie Moskiewie, o macierzy ruskich miast Kijowie, o starożytnem Wilnie... delegacja rosyjska nie więcej nie miała do po-

wiedzenia.“ Rosjanom chodziło o zamanifestowanie swych praw do Kijowa i Wilna. Gazety polskie podały krótkie wiadomości o kongresie słowiańskim w Sofji, będącym dalszem ogniwem neoslawizmu, ale zamilczały najczęściej o tem, co kompromitować by musiało wobec Polaków całą ową akcję...

Wśród rosyjskich działaczy był podział pracy: mający opinię przyjaźni Polaków, jak Rodiczew et Co przybyli na obchód grunwaldzki do Krakowa, bardzo ważny dla Rosji, jako mocący psuć stosunki austro-niemieckie, lub polsko-austriackie; nieuwzglębiający za potrzebne maskować swej wrogości dla nas, pragnęli nadać pawslanizmowi rosyjskiemu nie front antyniemiecki ale wyłącznie antyaustrijski i zamowali wobec Polaków i Ukraińców stanowisko wrogie; uważając ich za zwolenników Austrii; zamiał do Krakowa, panowie ci pojechali na kongres do Sofji, zaranżowany przez nich.

Były to wszystkie preludja wielkich wypadków, których zbliżania się nierzeczywiście to psychicznie zdróbniłe pokolenie, niezdołne do wielkich czynów. Władysław Studnicki.

Popierania Sceny wybrany na ostatnim walnym zebraniu...

Marjan Sułowski Królewska 5 m. 11. - Posiedzenie Sekcji Sanitarnej...

Na odcońku 4-ej kompanji straży granicznej, koło stupa Nr. 591, znaleziono zwłoki W. Orłowskiej...

— Koncert — recital. Atrakcją nielada będzie dla Wilna urządzenie w dniu 4 kwietnia w sali Klubu...

- Dobry żart, tyfna wart Staropolskim obyczajem...

KRONIKA TOWARZYSKA - „Wieczór Szczenia” - organizowany w dniu 4-go kwietnia...

Teatry i muzyka. - Występy Aleksandra Zelwerowicza. Jeden z najznakomitszych artystów i reżyserów...

Wypadki i kradzieże. - Ujęcie komunisty. Dn. 31 ub. m. podczas akademii żydowskiej w sali miejskiej...

TEATR POLSKI. (Lutnia). Dziś „POCZĘKALNIA I-szej Klasy”...

Przepraszamy stokrotnie kogo należy za odbyte peregrynacje...

Przez wzgląd na szczerzy humor niezbędny w prowadzeniu gier...

— Popołudniówka szkolna. Ponieważ na ostatniej popołudniówce „Ogniem i Mieczem”...

Wypadki i kradzieże. - Ujęcie komunisty. Dn. 31 ub. m. podczas akademii żydowskiej...

wano ośm osób. Wśród aresztowanych najczynniejszymi byli: Probes i Zetzer...

Najmieszniejsze stoli było wzięcie gorąco sprawy do serca w Dyrekcji Poczt i telegrafów.

Z kraj. - Z pogranicza bolszewickiego. Dn. 31 ub. m. w powiecie Dunilowickim...

Wypadki i kradzieże. - Z całej polski. - Zjazd kuratorów okręgów wschodnich...

Wykrycie komunistycznej zecerni w Warszawie. Onegdaj natrafili policja polityczna...

List do Redakcji. Szanowny Panie Redaktorze. W pierwszych dnach ub. mies. ukazała się notatka...

Niesłychana rzecz! Pozwolenia nie brał i urządza audycje radiową...

Przez wzgląd na szczerzy humor niezbędny w prowadzeniu gier...

Wypadki i kradzieże. - Z całej polski. - Zjazd kuratorów okręgów wschodnich...

Wykrycie komunistycznej zecerni w Warszawie. Onegdaj natrafili policja polityczna...

Redaktor Stanisław Mackiewicz. List do Redakcji. Szanowny Panie Redaktorze...

Na szczęście... dla litery prawa pozwolenie było w tym wypadku całkiem zbyteczne...

Przez wzgląd na szczerzy humor niezbędny w prowadzeniu gier...

Wypadki i kradzieże. - Z całej polski. - Zjazd kuratorów okręgów wschodnich...

Wykrycie komunistycznej zecerni w Warszawie. Onegdaj natrafili policja polityczna...

Redaktor Stanisław Mackiewicz. List do Redakcji. Szanowny Panie Redaktorze...

Uwaga!!! „KAZIMIERZ RUTKOWSKI” WIELKA 64 obok kościoła Św. Kazimierza...

Obwieszczenie. Komornik przy Sądzie Okręgowym w Wilnie Franciszek Legiecki...

Stanisław Krakowski WILNO, ul. Wielka 49, obok hot. Italia. S-to Jańska 3.

II-a Polska Loteria Państwowa Ciągnięcie i klasy 8 kwietnia Główna wygrana 350.000 zł.

T-wo „J. B. Segall” 1) ul. Trocka 7. Sklepy detaliczne: 2) ul. Zamkowa 26...

SPÓŁDZIELNIA ROLNA Kresowego Związku Ziemiańców Zawalna Nr 1, telef. 1-47.

Przetarg na roboty budowlane. Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie ogłasza na dzień 17 kwietnia r. b. przetarg ofertowy...

TANIO i dogodnie ROWERY najświetniejszej marki w świecie, ostatnie udoskonalonej konstrukcji...

Najtańsze źródło zakupu!!! OWSA, OTRĄB, SIANA, SŁOMY, KONICZYNY, WĘGLA, MĄKI pszennej, SOLI, CUKRU, SŁONINY, SZMALCU, KASZ.

WŁASNE PIEKARNIE sprzedają detaliczną w sklepach. Skład paszy Sprzedaż detaliczna: owsa, otrąb, siana, słomy.

TANIOCI „POLBUT” ELEGANCI! Wieszne wyroby OBUWIA są gwarantowane i znacznie tańsze od innych...

Gotówkę w każdej sumie tak ulokować jak i pożyczyc każdy może najdogodniej z gwarancją.